

Vuoden 2007 voittajasatu
Maiju Aho, Hyvinkää

MUUTOS

Peilityyni vedenpinta särkyy pellavapäisen tytön kahlatessa sinne. On heinäkuu ja vasta alussa olevasta päivästä on tulossa todella helteinen. Lumme on tullut lammelle, koska hän ei halunnut jäädä kotiin. Isä oli eilen Riihelän ukon luona kylässä, jonka vuoksi hän on tänään tavallista huonommalla tuulella. Ja koska Lumme halusi välttää remmin, hän lähti aamusta liikkeelle. Tuskin kukaan edes huomaisi hänen poissaoloaan. Kotiin jäi kuitenkin vielä kahdeksan hänen sisarustaan.

Aurinko helottaa jo korkealla ja kukonlaulusta on kulunut useampi tunti. Vain muutama pilvilammas laiduntaa vaaleansinisellä kesätaivaalla. Laineet liplattavat ja tuuli kuiskii korvaan salaisuuksia. Lummetta harmittaa se että hän ei voi ymmärtää tuulen kieltä.

Lumme vetäytyy lepäämään vanhan kolmihaaraisen koivun katveeseen päivän kuumimpien tuntien ajaksi. Hän painaa päänsä huokaisten vihreälle, osin kuivuneelle ruohikolle. On vain niin hyvä olla. Hän söi hetki sitten muutamia metsämansikoita ja ketunleipiä ja nyt aurinko lämmittää selkää samalla kun vesi lammessa kimaltaa kuin kulta osuessaan auringonsäteiden reitille.

Lumme herää kuumuuteen. Hän on nukkunut useamman tunnin. Samalla kun aurinko on liikkunut, myös koivun varjo, jonka syliin hän aikaisemmin nukahti, on vaihtanut paikkaa. Lammen lumivalkoiset lumpeet oikovat terälehtiään samalla kun Lumme astelee vilpoisaan veteen. Kun kimaltavasta kultalangasta tehdyt hiukset kiiltävät kilpaa lampeen heijastuvan auringon kanssa.

Sammakkoa uiva Lumme säpsähtää kun jokin kiskaisee hänen nilkkaansa. Hänen jalkansa ympärille on kietoutunut sormenpaksuinen lumpeenvarsi, jota hän alkaa kiskoa kuin vimmatu. Hetkeä myöhemmin Lumme ei usko silmiään. Hän kiskoi syvyyksistä pinnalle valtavan lumpeenkukan. - Se on varmasti valkoisempi kuin ensilumi, Lumme ajattelee. - Sen terälehdet ovat varmasti sileämmät kuin kalleinkaan silkki, hän lisää mielessään lehtiä kokeiltuaan.

- Tämä on varmasti unta, Lumme ajattelee. - Kohta minä herään koivun alta ja menen nopeasti kotiin välttyäkseni jälleen uudelta aiheettomalta selkäsaunalta. Hänen on pakko nipistää itseään jotta hän voisi varmistua olleensa unessa.

Lumpeen hämmästys on suuri kun hän silmänsä auki saatuaan katselee ympärilleen. Hän on yhä järvessä ja hänen vierellään on yhä tuo kummallinen kasvi. Hetken mielihohteesta hän kipuaa sen sisälle ja kuvittelee olevansa Peukalo-Liisa. Hän luki peukalon mittaisesta tytöstä muutama vuosi takaperin. Se satukirja oli hänen rakkain aarteensa, kunnes isä kiukuspäissään viskasi sen uuninpesään, jonka kytevä hilloa ahmi kannesta kanteen.

Näissä mietteissään hän nukahtaa kukan sisään. Aurinko laskeutuu jättäen jälkeensä taivaanrannan maalarin vaaleanpunaisella pensselillä maalaaman taivaan, jonka mentyä saapuu möllöttävä täysikuu, joka saa juustonnälkäiset hiiret kuolaaman koloissaan, kuu, joka saa yksinäiset sudet ulvomaan ja etsimään sukulaissielua, kohtalontoveria. Kuun vanavedessä saapuu hennonsininen kesäyö, joka pesee pois taivaanrannan punaisen maalin. Sekä usva, joka tanssii valkoisen terälehtensä sulkeneen kukan ympärillä. Mitään näistä ei lumpeen sisällä oleva pellavapä näe, koska hänen sielunsa on vaeltanut kauas pois, unen maahan.

Aamun tullen kaikki lumpeet venytellen ja haukotellen availevat terälehtiään auringonpaisteessa, kaikki paitsi jättiläislumme lammen keskellä. Se on ja pysyy suljettuna. Sen sisälläkään ei näytä olevan elämää. Uteliaat pikkulinnut levittävät jo sanomaa: "Jättilumme söi tytön, jättilumme söi tytön." Oikeasti kultatukka nukkuu vain hieman tavallista syvempää unta.

Näin jatkuu useamman päivän ajan kunnes lumme eräänä päivänä avautuu. Lähes heti tämän jälkeen tyttö herää, venyttelee ja pudottautuu lumpeelta veteen.

Ja kas kummaa. Tyttö on kokenut muodonmuutoksen. Hän on koteloitunut kukkaan kuin perhonen, mutta siipien sijaan hän on saanut pyrstön. Hänestä on tullut merenneito. Hän sivelee kauniin vihreää pyrstöään. Siinä on suomuja, jotka tuntuvat märältä kumisaappaalta. Hänellä ei ole ollut koskaan kumisaappaita. Hannalla, hienolla kaupunkilaisserkulla, oli ollut kumisaappaat. Siitä on vuosi mutta se tuntuu ikuisuuksien päässä olevalta unelta, samoin kuin päivä, jona hän oli tullut lammelle.

Ensimmäistä kertaa hänellä on hyvä olla aidosti. Hän tietää että kerran vettä hengitettyään maalle ei olisi paluuta. Hän tietää että pinnan alla odottaa parempi maailma. Hän tietää, että sisarusten elämä helpottuu kun heitä on yksi vähemmän. Hän tietää, että sama aurinko, joka näkyy pinnalla, näkyy myös pinnan alla.

Hän sukeltaa veteen, kohti uutta parempaa elämää, uutta kauniimpaa maailmaa.